

Võilillest saab elujõudu

VÄEGA TOIDUD

Mai keskel, kui silm puhkab võililledest kirendavatel erkrohelistel heinamaadel, korraldas Eassalu-Neitsi külaselts Kihlepa Neitsiraba külastuskeskuses võilillefestiivali, mille eestvedajaks oli taimetark ja õieterapeut Mercedes Merimaa.

Päeva jooksul räägiti võilillest väga palju, õpetati sellest sööke ja jookse tegema, kuid kõikidel kohaletulnutele oli suurepärase võimaluse veeta tore kevadine nädalalõpp hea toidu ja mõnusa meelelahutusega.

Miks aga üldse pühendada võilillele nii palju tähelepanu, sest on ta ju teadupärast üks vihatuim umbrohi?

Pole vist ühtki teist taime, millest inimesed nii kirglikult vabane da on püüdnud. Võilille tõrjumiseks on leiutatud kemikaale, talle on püütud läheneda individuaalselt, seda taim taime haaval välja juurides.

Ometi on võililled igal kevadel platsis ja naeratavad laialt päikesele vastu. Mida siis võilillelt õppida? Eelkõige elujõudu ja ellujäämisoskust. Seminaril kõneldi, et ainuüksi Eestis leidub umbes 130 liiki võililli. Erinevused liikide vahel pole kuigi suured.

Mõnel liigil on lehed suuremad, mõnel väiksemad, need võivad olla eri moel harunenud, kuid enamasti on neil kõigil kollane nutt, mis ära õitsedes asendub valge seemnetuuga.

Jõud, millega võilill paljune da suudab, on tõesti imekspandav. Iga võililleõisik suudab aasta jooksul anda 3000–8000 seemet, mis omapäraste langevarjudega varustatult võivad kanduda kuni 12 kilomeetri kaugusele.

Võilille seeme jääb elujõuliseks kuni kümneks aastaks, et siis soodsate olude saabudes arenema hakata. Peale seemnete suudab võilill paljuneda ka juurestiku abil.

Üks isend võib elada kuni kümme aastat ning tema juur muutub iga aastaga suuremaks ja jämedamaks.

Marineeritud võililleõisikud.

Võilill suudab tugevamaks muutudes tõrjuda välja teised liigid enda kõrvalt, oskab varjus kasvades oma lehed püstiseks ajada, et valgust paremini kasutada. Päikeses käes aga liigutab ta oma õisikut koos päikesega, et alati päikesepoole olla. Kui aga päike kaob, sulgeb võilill oma nutid, kaitstes sel viisil õisikut.

Võilill tundub meile küll tavapärane ja tüütu umbrohi, kuid kõrgesti arenenud industriaalriikides, kus põllumaa on suures hinnas, on võilillest siiski jagu saadud. Seetõttu on meie võilillevälud lääneeurooplastele suur vaatamisväärsus. Inglismaal on mindud juba seda teed, et algatatakse projekte võilille taas-

tamiseks niidukultuuris. Peale selle on Euroopas aretatud ka kultuurvõilill, mille seemneid saab osta aianduspoest. Prantsusmaal viljeldatakse kultuurvõilille kasvandustes, sest võilill on väga maitsev salatitaim.

Mida kõike võilillest teha saab, näitas võilillefestiivalil Tamme ürditalu perenaine Heli Viiedehef. Tema soovib kasutada varakevadisi võilillelehti, ja selleks, et nende hõrk maitse kauem säiliks, katta võililled enne rohu tärkamist näiteks mõne suure kummulikeeratud lilleepoti või kastiga.

Pimedas kasvades jäävad võilillelehed heledaks, hästi pehmeks ega muutu liiga mõruks.